

POSODOBLJENA STRATEGIJA GLEDE PREDNOSTNIH SKUPIN ZA CEPLJENJE PROTI COVID-19

Na osnovi zaključkov sestanka Posvetovalne skupine za cepljenje (PSC) pri NIJZ z dne 9.2.2021 (https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/25_zapisnik_psc_09.02.2021_splet.pdf), je bila posodobljena strategija glede prednostnih skupin za cepljenje in oblikovana priporočila za uporabo posameznih cepiv v trenutnih razmerah, ko so količine posameznih cepiv zelo omejene.

Prednostne skupine za cepljenje:

- Zdravstveni delavci in sodelavci in zaposleni in oskrbovanci v DSO in SVZ
- Osebe, stare 80 let in več
- Osebe, stare 75 let in več
- Osebe stare 70 let in več in posebej ranljivi kronični bolniki* ne glede na starost
- Osebe, stare 65 let in več
- Kronični bolniki, stari od 18 do 64 let
- Osebe, stare 60 let in več
- Nujne službe
- Ostalo prebivalstvo

***Posebej ranljivi kronični bolniki (tik pred terapijo ali na določeni terapiji)**

1. bolniki s presajenimi organi (tudi pred planirano presaditvijo);
2. bolniki z določenimi rakavimi obolenji:
 - bolniki, ki so trenutno na kemoterapiji
 - bolniki s pljučnim rakom na radikalni radioterapiji
 - bolniki z rakom krvotvornih organov ne glede na fazo zdravljenja
 - bolniki z rakom na imunoterapiji ali prejemniki zdravljenj s protitelesi
 - bolniki z rakom, ki prejemajo zdravljenje, ki vpliva na imunski sistem, kot so inhibitorji proteinske kinaze ali PARP inhibitorji
 - bolniki po PKMC v zadnjih 6 mesecih ali če še prejemajo imunosupresivna zdravila;
3. bolniki s hudimi boleznimi pljuč: npr. cistična fibroza, težka astma (vsi, ki imajo kljub maksimalni inhalacijski terapiji in prepoznani zdravljeni komorbidnosti, še vsaj 2 poslabšanja na leto in potrebujejo sistemski steroid in/ali imajo uvedeno biološko terapijo), KOPB (vsi, ki imajo vsaj 2 poslabšanja letno in potrebujejo antibiotično terapijo ali sistemski steroid oz. vsaj enkrat letno hospitalizacijo zaradi poslabšanja), bolniki s pomanjkanjem alfa1antitripsina, bolniki z restriktivnimi boleznimi pljuč s VC < 60% norme in bolniki z idiopatsko pljučno fibrozo,
4. bolniki z redkimi boleznimi, ki povečujejo tveganje za okužbo (npr. težke prirojene okvare imunosti);
5. osebe na imunosupresivnem zdravljenju ali s stanji, ki povečajo tveganje za okužbo (po IDSA**);
6. odrasli z Downovim sindromom;
7. odrasli na dializi ali s kronično ledvično boleznijo 5. stopnje.

**

- odrasli bolniki s HIV: CD4 < 200 celic/mm³, otroci: < 15% CD4
- vsakodnevno zdravljenje s kortikosteroidi: prednisolon ≥ 20 mg/dan (ali > 2mg/kg/dan za bolnike, ki tehtajo < 10 kg) ali ekvivalent ≥ 14 dni
- bolniki na bioloških zdravilih (npr. zaviralec TNF- α , rituksimab)

PSC je priporočila, da se cepivo AstraZeneca uporablja pri **osebah starih od 18-64 let**, ker je za starejše na voljo premalo podatkov o učinkovitosti cepiva. Ne glede na to, se cepljenje s cepivom AZ priporoči za cepljenje nepokretnih oseb na domu, ne glede na starost, saj je to cepivo, za razliko od mRNA cepiv, bolj stabilno in omogoča transport pripravljenega cepiva do mesta cepljenja.

V Sloveniji so zaenkrat registrirana tri cepiva proti covid-19, ki naj se v trenutni situaciji in ob upoštevanju priporočil PSC uporabljajo kot je navedeno spodaj. Glede na zelo omejene količine cepiv proti covid-19 v trenutni situaciji med cepivi ni možno izbirati.

mRNA cepiva (Pfizer/BioNTech, Moderna) se v trenutni situaciji uporablja po naslednjem vrstnem redu:

- zdravstveni delavci in sodelavci stari 65 let in več, ki še niso bili cepljeni,
- osebe stare 80 let in več
- osebe stare 75 let in več,
- osebe stare 70 let in več ter posebej ranljivi kronični bolniki* ne glede na starost,
- osebe stare 65 let in več.

Cepivo AstraZeneca se v trenutni situaciji uporablja za cepljenje po naslednjem vrstnem redu:

- zdravstveni delavci in sodelavci stari 18-64 let, ki še niso bili cepljeni,
- institucionalizirane osebe (varovanci in zaposleni v SVZ, CIRIUS-ih, zaporih in drugih podobnih ustanovah) stare 18-64 let, ki doslej še niso bile cepljene,
- zaposleni in učenci šol za osebe s posebnimi potrebami stari 18-64 let, ki še niso bili cepljeni,
- **posebej ranljivi kronični bolniki* stari 18 do 64 let** (lahko tudi starejši z ali brez kroničnih bolezni, če izrazijo željo za čimprejšnje cepljenje, po presoji izbranega osebnega zdravnika; v kolikor je več posebej ranljivih kroničnih bolnikov iz iste skupine, imajo prednost starejši),
- **kronični bolniki stari 18 do 64 let** (lahko tudi starejši z ali brez kroničnih bolezni, če izrazijo željo za čimprejšnje cepljenje, po presoji izbranega osebnega zdravnika; v kolikor je več kroničnih bolnikov iz iste skupine, imajo prednost starejši),
- **osebe stare 60-64 let** (zdrave),
- **nujne službe,**
- **ostalo prebivalstvo.**

Poleg tega se **cepivo AstraZeneca** uporablja tudi za cepljenje **nepokretnih oseb na domu ne glede na starost**, saj je to cepivo, za razliko od mRNA cepiv, bolj stabilno in omogoča transport pripravljenega cepiva do mesta cepljenja. Prednostni vrstni red za cepljenje nepokretnih oseb se določi v skladu s strategijo glede na starost oz. pridružene bolezni (najprej stari 80 let in več in posebej ranljivi kronični bolniki* ne glede na starost – prednost imajo starejši).